

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bukowsko na lata 2024-2036

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bukowsko jest projekt uchwały budżetowej na 2024 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2023 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Bukowsko za lata 2017-2023 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 3 października 2023 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2023 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Bukowsko na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2023 r.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2036. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bukowsko została przygotowana na lata 2024-2036.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Bukowsko dokonano w podziałach merytorycznych z podziałem na dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Bukowsko oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących przyjęto wzrost dochodów od roku 2024 o **2,5 do 8% rok do roku**.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o przyjęte uchwałą Rady Gminy Bukowsko Nr LXVII/652/2023 w dniu 30 października

2023 stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Bukowsko, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2024 r. ustalono więc na poziomie 6 650 000,00 zł, co stanowi 100% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2023. Podatek od nieruchomości w znacznym stopniu pochodzi od **operatora gazociągu GAZ-System zgodnie ze złożoną w roku 2023 deklaracją na kwotę należna 3 898 665 zł.**

W kolejnych latach przewiduje się wzrost wpływów z podatku od nieruchomości w związku z dużym zainteresowaniem budową farm fotowoltaicznych na terenie gminy.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne przyjmując wzrost o około 2,5% do 5,0%.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2024 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych do roku 2023 subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa o 2,5% -5,0%. Na rok 2024 otrzymano niższą subwencję ogólną w związku ze znacznym wzrostem dochodów podatkowych od nieruchomości (Gaz-System) na głowę mieszkańca.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości czy cena drewna.

W 2024 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 520 000,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. Wartość zaplanowanych w 2024 roku dochodów ze sprzedaży ma zapewnić :

- sprzedaży drewna z lasów mienia komunalnego – 470 000 zł Gmina posiada 354,20 ha lasów i 83,63 ha gruntów zadrzewionych,
- sprzedaży działek i budynków – 50 000 zł Gmina posiada łącznie 42 budynki i budowle,
Sprzedawane są głównie małe działki po 1-10 arów.

W 2024 roku zaplanowano dotacje przeznaczone na inwestycje w wysokości **29 836 843 zł**, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dotacje obejmują środki pochodzące z następujących źródeł:

1) Promesa Nr 01/2021/8778/PolskiLad z dnia 26.04.2022 roku na zadanie pn. „ Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Dudyńce, Wolica i Zboiska” – **7 480 000 zł**

2) *PROMESA NR Edycja3PGR/2021/2606/PolskiLad z dnia 02.08.2022 roku*
Budowa infrastruktury wodociągowej w miejscowości Karlików w gminie Bukowsko - 1 989 400 zł

3) Promesa Nr Edycja8/2023/4127/PolskiLad /z dnia 11.10.2023 na zadanie pn „Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w miejscowości Nadolany w gminie Bukowsko- etap II”
- 7 999 000 zł

4) Promesa NR Edycja6PGR/2023/470/PolskiLad z dnia 20.10.2023 roku na zadanie pn. „Przebudowa dróg lokalnych na terenach po byłym PGR” – **1 500 000 zł**

5) Promesa NR Edycja6PGR/2023/484/PolskiLad z dnia 20.10.2023 roku na zadanie pn. „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Karlikowie wraz z przebudową wewnątrz budynku i zagospodarowaniem terenu” – **1 000 000 zł**

6) Promesa NR Edycja2/2021/7395/PolskiLad z dnia 14.06.2022 roku na zadanie pn „Przebudowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Bukowsko” (Urząd Gminy) – **2 465 000 zł**

7) Promesa Nr EdycjaRPOZ/2023/12323/PolskiLad z dnia 25.07.2023 na zadanie pn.” Odtworzenie budynku cerkwi greckokatolickiej pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła w Nagórzanach” – **1 000 000 zł**

8) Umowa Nr 02480/22/FPK/DEK z dnia 19.07.2022 roku zawarta z MKiDN dotycząca dofinansowania zadania pn „Poprawa infrastruktury kultury na terenie Gminy Bukowsko – etap II ” w ramach Programu Infrastruktura kultury ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – **400 000 zł**

9) Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju dróg na zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 117274r o długości 0,375 km w Bukowsku” - **912 931 zł.**

10) dotacja celowa z budżetu państwa na realizację inwestycji pn: Wykonanie budynku szkoły podstawowej wraz z przedszkolem i żłobkiem oraz wewnętrzną instalacją gazową- **Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 MALUCH + 2022-2029 – 1 000 000 zł**

Środki na finansowanie programów z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt.2 i 3,

1) Umowa o przyznaniu pomocy Nr 00161-65151-UM0900280/23 z dnia 08.09.2023 roku zawarta z samorządem Województwa Podkarpackiego w ramach PROW na lata 2014-2020 z udziałem środków EFR na zadanie pn „ **Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Nadolany, Nagórzany i Nowotaniec w gminie Bukowsko**”. Czas realizacji 2024-2025. – **1 666 000 zł**

2) Umowa o przyznaniu pomocy Nr 00151-65150-UM0910274/22 z dnia 10.01.2022 zawarta z samorządem Województwa Podkarpackiego w ramach PROW na lata 2014-2020 z udziałem środków EFR na zadanie pn. : Budowa sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Bukowsku oraz przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Karlikowie”

Część zadania dotycząca przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Karlikowie
- 1 789 512 zł

Dotacje oraz środki na inwestycje zaplanowano również w latach 2025- 2036.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Bukowsko dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki od wyemitowanych obligacji;
3. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Bukowsko oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków. Przyjęte wskaźnik przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 4. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy wydatków bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Przyjęta średnia
wynagrodzenia i pochodne	2024-2034	2,5-3,0%
inne	2024-2034	2,5- 6%

Źródło: Opracowanie własne.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2024 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2024 r. w budżecie Gminy Bukowsko wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości **14 414 391 zł**. W roku 2024 planowane są odejścia na emeryturę ze szkół zarówno pracowników obsługi jaki nauczycieli za których nie planuje się nowych zatrudnień oraz 1 osoby z GOPSu (bez zatrudniania osoby na to miejsce) co wiąże się z wypłatą odpraw ale nie powoduje wzrostu wynagrodzeń w kolejnych latach.. Zaplanowano również wzrost płacy minimalnej o 642 zł do wysokości 4 242 zł. W latach 2024-2036 dokonano przeliczenia wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń nauczycieli zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Wzrost wynagrodzeń nauczycieli w roku 2024 wyniesie 12,3% zgodnie z informacją Ministra Finansów.

Przy planowaniu wydatków na wynagrodzenia nauczycieli przyjęto następujący stan zatrudnienia:

Zatrudnienie w roku 2023 (stan na 30 września)

Liczba stosunków pracy nauczycieli				
Ogółem	Nauczyciel, nie wprowadzony stopień awansu zawodowego bez stopnia	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Pełny wymiar osoby	--	11	6	58
W niepełnym wymiarze osoby	2	1	0	9
W tym etaty	0,86	11,48	6,5	61,24
Razem osoby/etaty	2/0,86	12/11,48	6/6,5	67/61,24

Liczba dzieci w roku 2023 (stan na 30 września)

Klasy	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Przedszkole	218	10
Szkoła podstawowa	524	28
Razem:	742	38

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Bukowsko nie planuje wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z projekcją inflacji opublikowaną przez Narodowy Bank Polski, osiągnęła ona szczyt w pierwszym kwartale 2023 roku. Od tego momentu prognozowany jest spadek inflacji, która z końcem 2024 powinna kształtować się na poziomie 7,94% a prognozowany wzrost PKB to 2,2%. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych również od I półrocza 2024 zacznie relatywnie powoli spadać zgodnie z wytycznymi stopy procentowe w latach 2023-2027 będą się kształtować od 6,8 do 4,0%.

W związku z powyższym odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR.

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim kontynuację przedsięwzięć rozpoczętych w roku 2023 oraz inwestycji jednorocznych. W załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bukowsko na lata 2024-2036 ujęto tylko 2 przedsięwzięcia które realizowane będą w latach 2024-2027. W kolejnych latach wydatki majątkowe również zostały zaplanowane na kontynuację inwestycji kanalizacyjnych bo to takich najbardziej brakuje na terenie gminy Bukowsko.

W roku 2023 rozpoczęła się budowa sieci wodociągowej w 3 ostatnich miejscowościach gminy tj. Dudyńce, Zboiska i Wolica, zakończenie budowy to rok 2024. Po ukończeniu tej inwestycji wszystkie miejscowości gminy będą posiadały wodociąg.

3. Wynik budżetu

W budżecie na 2024 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie – 10 413 155 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. kredytów, pożyczek lub papierów wartościowych – 5 655 000 zł;
2. wolnych środków pozostających z rozliczenia budżetu na koniec 2023 r. i niezaangażowanych w budżecie na 2023 r w wysokości 4 675 155 zł w tym:
 - *Subwencja uzupełniająca na rok 2021 z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji zakresie **kanalizacji** - pismo ST3.4751.6.2021.K z dnia 15.11.2021 roku Ministra Finansów o przyznaniu subwencji – 2 834 555,00 zł;*
 - *Wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych - 1 840 600 zł*
3. spłaty udzielone w roku 2023 pożyczki – 83 000 zł

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 11 058 155,00 zł. Przychody Gminy Bukowsko w 2024 r. obejmują:

1. kredyty, pożyczki lub emisję papierów wartościowych – 6 300 000 zł;
2. wolne środki niezaangażowane w budżecie roku 2023 r. w wysokości 4 675 155 zł pochodzące z:
 - *subwencji uzupełniającej na rok 2021 z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji zakresie **kanalizacji***
 - *pismo ST3.4751.6.2021.K z dnia 15.11.2021 roku Ministra Finansów o przyznaniu subwencji – 2 834 555,00 zł;*
 - *wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych - 1 840 600 zł*
3. spłaty pożyczki udzielonej w roku 2023 Stowarzyszeniu LGD „Dorzecze Wisłoka” – 83 000 zł.

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Bukowsko obejmują wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Bukowsko zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej splatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Splatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2024-2036. W tabeli poniżej splatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Tabela 6. Splatą zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Bukowsko

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2024	645 000,00		645 000,00
2025	635 000,00	300 000,00	935 000,00
2026	837 000,00	400 000,00	1 237 000,00
2027	872 000,00	400 000,00	1 272 000,00
2028	973 000,00	300 000,00	1 273 000,00
2029	998 000,00	400 000,00	1 398 000,00
2030	1 020 000,00	300 000,00	1 320 000,00
2031	1 050 000,00	300 000,00	1 350 000,00
2032	1 100 000,00	200 000,00	1 300 000,00
2033	1 100 000,00	500 000,00	1 600 000,00
2034	1 151 000,00	349 000,00	1 500 000,00
2035	0	1 351 000,00	1 351 000,00
2036	0	1 500 000,00	1 500 000,00
RAZEM	10 381 000,00	6 300 000,00	16 681 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2023 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bukowsko na lata 2024-2036, w kolumnie pomocniczej WPF „2022 przewidywane wykonanie” wynosi 10 381 000,00 zł.

Na koniec 2024 roku kwotę długu po zaciągnięciu planowanego zadłużenia jeżeli będzie to konieczne dług gminy będzie kształtował się na poziomie 16 036 000 zł.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2024 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. Wynik budżetu bieżącego planuje się na poziomie 29 302 zł. W związku z powyższym Gmina Bukowsko zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

W całym okresie prognozy Gmina Bukowsko spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2023 r. jak i w oparciu o kolumnę „2023 przewidywane wykonanie”.

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Większość zaplanowanych na rok 2024 zadań rozpoczęło się w roku 2023 i 2024 zostanie zakończonych.

Zadania wieloletnie pozostało tylko 2.

W załączniku Nr 2 do Projektu Uchwały WPF wykazane zostały przedsięwzięcia:

- 1) **Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Nadolany, Nagórzany i Nowotaniec w gminie Bukowsko-** łączne nakłady finansowe to 5 400 000 zł na lata 2024-2025, z tego w roku:

2024- 2 700 000 zł

2025- 2 700 000 zł

Zadanie realizowane jest środków na finansowanie programów z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt.2 i 3 ustawy o finansach publicznych, na podstawie umowy Nr 00161-65151-UM0900280/23 z dnia 08.09.2023 roku w ramach PROW na lata 2014-2020 – 2 700 000 zł. **Dofinansowanie to 3 333 148 zł do zadania z podziałem na 2 lata:**

2024- 1 666 000 zł

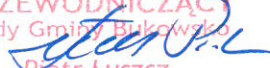
2025 – 1 667 148 zł

W ramach zadania zostanie przebudowane 4 drogi o łącznej długości 1,743 metry.

- 2) **Wykonanie projektu budowlanego kanalizacji dla mieszkańców Gminy Bukowsko-** Łączne nakłady finansowe na lata 2020-2027 to 2 010 000 zł, z czego na rok 2024 zaplanowano 205 000 zł na opłacenie zleconej w roku 2022 z terminem wykonania 2023 rok dokumentacji na :

1) wykonanie dokumentacji sieci kanalizacyjnej Dudyńce-Nadolany- 138 000 zł,

2) wykonanie dokumentacji sieci kanalizacyjnej dla miejscowości Pobiedno- 67 000 zł

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Bukowsko

Piotr Łuszcz